

SK | Správa hotovosti a pohľadávok počas COVID-19 krízy

Balík opatrení má síce pomôcť, avšak
zodpovednosť konateľov zostáva

Keď priemysel beží iba v núdzovom režime a vypadnú príjmy, podniky začnú rýchlo čeliť likvidačným problémom. Nový balík opatrení má tomuto pomôcť predísť. Konatelia čelia náročnej výzve, ktoré pohľadávky majú pokryť ako prvé bez toho, aby sa dostali do problémov v súvislosti s uprednostňovaním veriteľov alebo neskorým vyhlásením konkurzu a následným osobným ručením. Naopak, veriteľ sa pýta opačne – skutočne dlžníci nemusia platiť a aktuálne populárne slovo „vis maior“ („vyššia moc“) ich oslobodzuje od platobných povinností?

1. Pohľadávky sa majú v zásade platiť

Aj počas COVID-19 krízy sa splatné pohľadávky v princípe majú uhrádzať. Toto jednoznačne platí medzi firmami a fyzickými osobami. Aj tí, ktorí nemajú schopnosť platiť, sa majú dohodnúť s veriteľom (napr. splátkový kalendár, odklad, zľava), prípadne vyhlásiť platobnú neschopnosť. Avšak iná situácia je pri niektorých pohľadávkach voči štátu, ktorý novým balíkom opatrení poskytuje pri daniach a odvodoch odklad alebo ich dokonca čiastočne odpúšťa (k tomu viac nižšie v časti „Balík opatrení“).

2. Vis maior („vyššia moc“)

Plnenia zmlúv a platby sú v súčasnosti často pozastavované, a to s odkazom na „vis maior“ („vyššia moc“), avšak po bližšom preskúmaní odkaz na vyššiu moc často neprichádza do úvahy. V mnohých prípadoch „vis maior“ nevedie k zániku zmluvy a povinnosti zaplatiť, ale tie sú, ak vôbec, dočasne pozastavené iba počas trvania krízy.

„Vis maior“ je relatívne zložitá právna téma a každý obchodný vzťah je potrebné posúdiť individuálne na základe existujúcich zmlúv a aplikovateľných predpisov, a to najmä:

- Existuje situácia „vis maior“?
- Ako upravuje zmluva zmluvu situáciu „vis maior“?
- Ak nastala situácia „vis maior“, aké sú dôsledky? Napríklad:
 - Dočasné pozastavenie zmluvných záväzkov;
 - Zánik celej zmluvy;
 - Zánik jednotlivých zmluvných záväzkov.
- Ak nenastala situácia „vis maior“, existujú iné nástroje na riešenie krízy?

3. Pozor na splátky a uznanie dlhu

V prípade dohôd o splátkach, odklade a uznaní dlhov je potrebné dávať pozor na ich premlčanie. Premlčacia doba spočíva iba vtedy, ak je dlh uznaný v súlade s obsahovými a formálnymi požiadavkami. V prípade splátkových zmlúv a odkladov je nevyhnutné premlčaciu dobu vždy preveriť a kontrolovať. V súčasnosti bežné emaily tieto požiadavky nespĺňajú.

4. Čo v prípade ak nevieme splatiť všetky pohľadávky a hrozí konkurz?

Ak dlžník nemôže vyrovať všetky splatné pohľadávky a hrozí konkurz, potom je povinný uspokojiť všetkých veriteľov rovnakým percentuálnym podielom („aliquótne“).

V opačnom prípade hrozia spory o zvýhodňovaní veriteľa či žaloby. Nie je vylúčená ani prípadná trestná zodpovednosť. V týchto prípadoch platí aj osobná zodpovednosť a ručenie konateľa. Konateľ je rovnako povinný včas podať návrh na vyhlásenie konkurzu, lehota na to je súčasnosti 60 dní (pozri nižšie „Balík opatrení“).

5. Balík opatrení

V posledných dňoch, najmä 27.03.2020, nadobudlo účinnosť niekoľko opatrení, ktoré by mali pomôcť so správou hotovosti a pohľadávok. Opatrenia sú časovo obmedzené, preto venujte pozornosť termínom a lehotám:

- Do 30.04.2020 sa nebudú premlčovať pohľadávky, ktoré by inak boli premlčané medzi 27.03.2020 a 30.04.2020. Premlčacie doby, ktoré uplynuli medzi 12.03. a 27.03., neuplynú skôr ako 30 dní po 27.03.2020.
- Súdne pojednávania do 30.04.2020 iba v neodkladných veciach.
- Procesné lehoty pri súdnych konaniach (napr. lehota na podanie odvolania) do 30.04.2020 neplynú.
- Lehota na podanie návrhu na konkurz v prípade predĺženia sa predlžuje na 60 dní oproti doteraz platným 30 dňom.
- Do 30.04.2020 sa nebudú vykonávať záložné práva a dražby.
- Spoločnosti s poklesom tržieb o viac ako 40% môžu pozastaviť platby sociálneho zabezpečenia a preddavkov na daň.
- Nezapočítané straty od roku 2014 sa teraz môžu započítať do zisku.

6. Zodpovednosť konateľa

Konateľ je obzvlášť v kríze povinný prijať všetky primerané opatrenia na vyriešenie krízy, inak môže hroziť vyvodenie zodpovednosti. V prípade platobných ťažkostí musí dôkladne skontrolovať, či môže stále uspokojovať jednotlivé pohľadávky alebo či musí v prípade hroziacej platobnej neschopnosti plniť všetkým veriteľom pomerne rovnakým dielom. Ak nastane predĺženie, konateľ má po novom 60 dní (namiesto doterajších 30 dní) na podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu. V tejto situácii sa konatelia často stretávajú s ťažkými rozhodnutiami, za ktoré osobne ručia. Kríza môže byť v spoločnostiach dobrou príležitosťou na preskúmanie alebo zavedenie účinných zodpovednostných nástrojov a mechanizmov.

Sme s vami
aj v čase Covid-19
Hotline +420 255 706 536

V prípade otázok sa obráťte na

Bernhard Hager
Managing Partner
T: +421 2 3278 6411
bernhard.hager@
eversheds-sutherland.sk

Petra Štrbová Marková
Advokátka
T: +421 2 3278 6411
petra.strbova.markova@
eversheds-sutherland.sk

Ján Macej
Advokát
T: +421 2 3278 6411
jan.macej@
eversheds-sutherland.sk

Eversheds Sutherland,
advokátska kancelária, s.r.o.
Cintorínska 3/a, 811 08 Bratislava,
Slovensko
T: +421 232 786 411
E: bratislava@eversheds-sutherland.sk
www.eversheds-sutherland.sk

eversheds-sutherland.com

© Eversheds Sutherland 2020. Všetchna práva vyhradená.

Eversheds Sutherland, advokátska kancelária, s.r.o., Cintorínska 3/a, 811 08 Bratislava, Slovensko, IČO: 36 659 746, OR OS Bratislava I, oddiel Sro, vložka č. 41734/B, je súčasťou Eversheds Sutherland, ktorá celosvetovo pôsobí prostredníctvom rôznych samostatných právnych subjektov. Úplný popis štruktúry a zoznam kancelárií nájdete na www.eversheds-sutherland.com.

Tento dokument a informácie v ňom uvedené majú len všeobecný informatívny charakter a nie sú právnou radou v konkrétnej záležitosti. Eversheds Sutherland, advokátska kancelária, s.r.o. nezodpovedá za akékoľvek konanie zrealizované na základe informácií obsiahnutých v tomto dokumente.